

Reageren? Brieven: maximaal 200 woorden. Artikelen: maximaal 700 woorden. Mail uw reactie met naam, adres en telefoonnummer naar opinie@nd.nl of ND, postbus 111, 3770 AC Barneveld. Meer informatie: nd.nl/contact

JEANETTE DE KORTE • stichting Ruimte voor je Relatie en docent 'Pastoraat in Relaties' aan de Academie voor Theologie (CHE) nd.nl/opinie BEELD GPD / HARMEN DE JONG

INGEZONDEN PROF. H. TIMMERMAN, OEGSTGEEST

OVERTUIG JONGEREN VAN MEERWAARDE HUWELIJK

... In het ND van 17 november verscheen een interessant onderzoek onder predikanten over de vraag: 'Mag samenwonen wel of niet in onze (gereformeerde) kerk?' De christelijke gemeente zal het ideaal van het huwelijk hoog willen houden, maar tegelijk moeten accepteren dat samenwonen ook in de kerk een feit is.

Deze vraag blijft mij bezighouden: 'Wat als twee christenjongeren vandaag de dag ervoor kiezen om samen te wonen en (nog) niet wil trouwen? Wat maakt het uit als twee mensen die van elkaar houden op vrijdag 14 november nog niet bij elkaar wonen en vanaf zaterdag 15 november wel? Even een paar aanpassingen in het huishouden en dat is het dan. Klaar! En als twee christenen gaan samenwonen, dan is God daar toch ook bij? Maakt het God uit? Maakt het ons als ouders uit? Maakt het ons als predikanten uit? Maakt het ons als vrienden uit? Ja, wat mij betreft maakt het wel degelijk uit. Als man en vrouw hun huwelijk laten bevestigen in gemeentehuis en kerk dan is er een dag en een tijdstip waarop zij elkaar liefde en trouw beloven. Daarnaast wordt er een verbond gesloten met God en met elkaar en zijn zegen wordt knielend gevraagd over het huwelijk. Ten slotte wordt er ook verantwoording in de gemeente, in het publieke domein, afgelegd. Het markeren van een plek en een tijd in aanwezigheid van mensen die van ons houden is belangrijk!

het moment

Wanneer twee mensen gaan samenwonen van 14 op 15 november, dan raakt dat ene moment weg. Het moment van trouw en het uitspreken van toewijding, het moment dat je de verantwoordelijkheid neemt en een zegen vraagt. Het moment waarop de een tegen de ander zegt: 'Ik zal altijd bij je blijven. Ik zal mij inspannen om jouw belang voorop te stellen onder alle omstandigheden. Ik zal je liefhebben met alles wat ik heb.' Dat moment gaat verloren. Daarnaast heeft verbondssluiting oude papieren en zijn er goede gronden te vinden in de Bijbel om waarde te hechten aan het sluiten van een verbond tussen God en elkaar. Hebben samenwonenden dan niet de intentie om elkaar te blijven liefhebben, toegewijd te zijn enzovoort? Natuurlijk wel! Maar we weten ook dat het leven en de levenspraktijk weerbarstiger is dan we zouden willen. Als christenen weten we heel goed dat het moeilijk is een toegewijd leven te leiden. Toewijding aan God valt ons zwaar alsook toewijding aan elkaar. Zonder Gods liefde is onze liefde uiteindelijk beperkt en zelfgericht. Daarom vragen wij Hem om zijn zegen. Is dat dan een soort 'toverspreuk', een 'orakel' waardoor wij wel opeens liefhebben? Nee, het is leven in gehoorzaamheid, als discipel achter Hem aan gaan en Hem daarin volgen. Dit is onze eerste en grootste prioriteit. Uiteindelijk kan dat alleen maar wanneer God ons vult met zijn liefde en genade. Elke dag opnieuw. En vanuit die liefde van God, hebben wij elkaar lief. Meer dan we gedacht en verwacht hadden.

uitnodigend huwelijksleven

Wat mij raakt is dat wij (als oudere generatie) blijkbaar niet zichtbaar hebben kunnen maken dat het leven met God een extra dimensie aan ons huwelijk

Investeer als kerken in de relatie van jongeren die willen gaan samenwonen. God heeft ook voor hen een gezonde en goede relatie voor ogen. Daag ze uit om toch te trouwen. Ze zien nog niet wat ze verliezen als ze dat niet doen.

geeft. Ook in onze kerken verlaten mensen elkaar en zijn er verdrietige en moeilijke omstandigheden in huwelijken die soms uitlopen op een echtscheiding. Dat willen we misschien niet, maar het is wel gebeurd. Ook dat is een levensfeit. We doen het als christenen niet anders, laat staan beter in ons huwelijk. Daarmee is de betekenis, het uitnodigende doel van het huwelijk (zoals Christus met Zijn gemeente omgaat) weggevoerd. Wij laten als 'oudere generatie' blijkbaar (te) weinig zien dat het huwelijksleven met God de moeite waard is om gevierd en gemarkeerd te worden.

Dat God 'de derde' wil zijn in ons huwelijk is ten diepste het verschil. Zoals Hij leefde met zijn volk, het wegleidde uit de slavernij en bracht in het beloofde land; diezelfde God is 'de derde' in ons huwelijk. Hij trekt op met mensen die Hem niet vertrouwen, Hem ongehoor-

zaam zijn, een betere leider voor ogen hebben, denken dat ze een handigere route hebben bedacht, het eten en Gods zorgzaamheid zat zijn en twijfelen aan zijn goedheid. Die God heeft zijn handen niet van zijn volk afgetrokken en hen niet losgelaten. Daarnaast is Gods genadige vergevingsgezindheid ons ten voorbeeld. Wij mogen elkaar steeds opnieuw een genadevolle herkansing geven en de ander vergeven zoals God ook ons vergeeft.

erken verschil

De vraag is nu: kunnen wij nieuwe wegen vinden in het omgaan met vragen en dilemma's van deze tijd. Nieuwe wegen die het leven in deze tijd en in onze cultuur recht doen en waarbij we tóch gehoorzaam blijven aan Gods heilzame principes? Laten we beginnen te erkennen dat er verschil bestaat tussen leer en leven en

dat wij binnen de gemeente vaak de leer als uitgangspunt nemen, maar dat voor jongeren het gesprek start bij het leven van alledag. Daarin helpt het niet als wij normatief spreken over hun keuzes en hen belerend toeroepen dat zij de verkeerde keuze maken. Beschouw het samenwonen als levensfeit, horend bij deze tijd en cultuur. Maar als kerk heb je juist de mogelijkheid om hierin onvoorwaardelijk en niet afwijzend om te gaan met deze jongeren. En investeer in hun relatie, want God heeft ook voor hen een gezonde en goede relatie voor ogen. Daag ze uit om te gaan voor goud en toch te trouwen. Laten we als gemeente zorgdragen voor jonge huwelijken in de kerk. Een mentorrechtspaar dat optrekt met een jonger stel en voor hen bidt en hen waar nodig bemoedigt. Daag als gemeente de jongere generaties uit om te gaan voor goud, omdat zij (nog) niet zien wat zij verliezen als ze dat niet doen. <

Kwakzalverij

In de krant van 15 november beschuldigt de arts H.J. Hummelen de Vereniging tegen de Kwakzalverij in haar activiteiten om de samenleving tegen kwakzalverij te waarschuwen van intimidatie. Als hij hiermee ontmoediging bedoelt, de betekenis die Van Dale ook noemt, dan heeft hij gelijk. De vereniging wil inderdaad iedereen ontmoedigen kwakzalverij toe te passen, zowel patiënten als behandelaars. Kwakzalverij is bedriegerij, is zinloos en kan gevaarlijk zijn. Daar heb ik het over in mijn betoog in de bijlage NDzorg van 7 november naar aanleiding waarvan Hummelen reageert.

Ik ben bestuurslid van de gekritiseerde vereniging en voel mij aangesproken. Het doet de vereniging deugd te vernemen dat haar activiteiten propagandisten van kwakzalverij zo ontmoedigen, dat afgezien wordt van spreekbeurten op bijeenkomsten waar kwakzalverij wordt aangeprezen. Wil de vereniging 'vernieuwende wetenschappers' intimideren op de manier zoals Hummelen suggereert? Hoe komt hij erbij. De vereniging waarschuwt de samenleving tegen anachronismen en bedriegerij, niet meer en vooral niet minder dan dat.

Toch ziet de brieveschrijver een lichtpuntje; door wetenschappelijk onderzoek in het buitenland zal het kaf van het koren worden gescheiden, merkt hij op. Ik wil hem uit die zoete droom helpen: het kaf is van het koren gescheiden, daar had ik het over in het artikel van 7 november. <

INGEZONDEN J. VAN DAM, BIOCHEMICUS, VEENENDAAL

Kwakzalverij 2

Met stijgende verbazing heb ik het artikel over kwakzalverij gelezen (bijlage NDzorg, 7 november). Een hoogleraar die zich beroept op het ontbreken van wetenschappelijk bewijs, maar helaas de literatuur niet leest. In een *subjournal* van *British Medical Journal*, 'Acupuncture in Medicine', dat al dertig jaar bestaat, staan zeer veel artikelen die het wetenschappelijk bewijs van meridianen en de werking van acupunctuur en electro-acupunctuur (=bioresonantie) aantonen.

Verder begrijpt hij de werking van homeopathische korrels ook niet. Bij homeopathische korrels gaat het niet om de chemische stof die Timmerman wil zoeken, maar om de elektromagnetische signalen die de chemische stof aan bijvoorbeeld water heeft afgegeven. Deze signalen zijn met bioresonantieapparatuur te meten. Het feit dat fabrikanten de details van hun apparatuur niet prijsgeven, is geen bewijs dat de apparatuur niets doet. Philips geeft de fijne details van MRI-apparatuur ook niet prijs. Zowel MRI- als bioresonantieapparatuur maken van dezelfde elektromagnetische eigenschappen gebruik. <

.....
 ..... Naast opiniestukken .....
 ..... en brieven voor deze .....
 ..... pagina, kunt u de .....
 ..... redactie suggesties .....
 ..... doen en meedenken .....
 ..... met verhalen. Mail .....
 ..... meedenken@nd.nl .....
 ..... of ga naar .....
 .....

ndmeedenken.nl